

ВІДБУВСЯ XX З'ЇЗД БРАТСТВА

Глен. — Це вже двадцять разів делегати клітин Братства колишніх Вояків І-ї УД УНА в ЗСА збираються (початково щорічно, а відтак раз на два роки) щоб вибрати нову Крайову управу, обговорити проблеми братства та зайняти до них відповідні становища і в дружній атмосфері відновити давню приязнь.

Цього року, під час свята Дня Праці, в суботу і неділю, 5-го і 6-го вересня на оселі „Верховина“, відбувся XX Крайовий з'їзд делегатів Братства І-ї Української Діації УНА в ЗСА. 62 делегати з 70 голосами заслухали звіт уступаючої Управи, її пропозиції та дали їй абсолютну більшість за визнанням. На місці уступаючої голови О. Голіньського, Крайову управу очолює Р. Гасциский. Решту членів Управи переобрано з малими змінами.

В резолюціях доручено новій Управі скотактуватися з управою Українського Конгресового Комітету Америки в справі активної участі братства в цій центральній організації, щоб в цей спосіб здійснити об'єднання УККА та Української Американської Координаційної Ради в одну громадську центральну організацію. Крайова управа братства надалі залишається в системі УАКР до часу об'єднання УККА та УАКР в одну організацію.

Багато уваги присвячено в нарадах справі безпідставної нагінки й очорнювання колишніх вояків І-ї УД З'їзду, участь в якому брало крім делегатів понад 100 членів братства, заслухав доповідь про правні заходи проти нагінки в мідіях. Доповідачем були правничі-адвокати братства та члени з Канади, які представили наклапем перед Комісією Дешена. Їх успіх був осягом без прецеденту, але як підкреслював доповідач В. Верига, далі йдуть намагання продовжувати нагінку, доказом чого є стаття в лондонському „Таймісі“. Не диво, що ці події турбують членів братства, активних членів громади, та примушують братство зайняти відповідні становища і стояти спільною, тісною лавою.

Розвагову частину започатковано бенкетом в суботу увечері за розпорядком нової Управи. Бенкетом проводив О. Голіньський, який вив'язувався на пості (Закінчення на стор. 3)

Вийшла нова збірка

поезій Р. Бабовала

Litteraires de Paris. „Подорож поза форми“, 1972. „Нью Йорк, Видавництво „Нью-Йоркської Групи“, та „Омана молюка і листи до коханок“, 1985. Шардеруа (Бельгія), Самвіда. Збірку що в ціні 4 дол. плюс два долари, якщо вишлите за океан летунською поштою, можна набити в автора: Roman Babowal, 1, rue du Fer a Cheval, 6110 — Montigny — le Tilleul, Belgium.

Як відомо, за автором — ще інші видання, як: „Навіщо про те згадуємо“, 1969, Лювен, Бельгія, В-во „Заря“, „La Nuit Les Oiseaux“, 1972, Paris, Ed. „Les Paragraphes“.

Пластова Станиця в Нью Йорку відкриває зайняття

Нью Йорк. — Станиця Старшина Пластової Станиці в Нью Йорку повідомляє батьків і пластову молодь, що оцініть пластові заняття розпочнуться для юнацької молоді в п'ятницю, 18-го ц.р., апелем в год. 7-й вечора, а для новачків в суботу 19-го вересня, в год. 1:30 по полудні.

Усі заняття відбуваються тут у Пластовому Домі, при 144 Друга авеню.

Присутність пластової молоді на відкритті зайняття у пластових одностроях обов'язкова.

Владика Є. Кривий відвідав губернатора провінції Парана

Курітіба, Бразилія (М. Рубінець). — Нововибраний губернатор провінції Парана, Бразилія, д-р Алваро Діас, є чоловік молодого віку, з високою освітою, який вже з минулих років має дружнє і партійне приятельство з також нововибраною посолкою українського походження до парламенту провінції Парана, Вірою Вічмишин-Ажіберт. У загальному нововибраний губернатор ставиться дуже позитивно до української громади.

Владика Є. Кривий (другий зліва) у веселій гутірці з г-б. А. Діасом (другий справа). Владика прибув в товаристві Н. Котинського (зліва), секретаря Українсько-Бразильської Центральної Репрезентації і посла В. Вічмишин-Ажіберт.

Одним із доказів є лист від губернатора 19-го лютого ц.р. до автора цих рядків у відповідь на його листа з гратуляціями за його новий пост. В приблизнім перекладі на українську мову з бразильської, д-р Діас пише: „Вельмишановний пане: дякую, зворушений за Ваші вислови в імені Уряду Української Народної Республіки в ескізі. Маю повне переконання, що з співпрацею всіх паравіанців, головних тисяч українців і їх нащадків, що причинились до росту нашої провінції, зможемо збудувати кращу майбутність для нас і для наших дітей. Користаюся нагодо передати Вам висловлювання найбільшого признання і пошани, і за Вашим посередництвом для всієї славної української громади в Парані“.

В політичних колах вже йде чутка, що д-р Діас в наступних виборах буде кандидувати на президента Бразилії.

У четвер, 20-го серпня ц.р. Владика Єфрем Кривий епарх українців католиків в Бразилії, в асисті посолки В. Вічмишин-Ажіберт, був прийнятий губернатором Парани на спеціальній аудієнції. Була це друга й корисна розмова, в якій Владика Кривий поінформовав губернатора про працю і діяльність Епархії в релігійно-суспільній площині в Парані. Під час розмови було згадано, що українська громада в Бразилії, як і рівно з усім вісному вісному світі святкуватиме в наступному році Тисячоліття Хрищення України. Д-р Діас з великим ентузіазмом захопився цим проєктом і висловив бажання взяти участь в цьому так великому і важному святкуванні.

В далішній розмові губернатор Діас зазначив, що українська громада Парани повинна бути горда, що в минулих виборах вибрала свою представницю до провінційного парламенту.

Це повинно заохотити українців до далішньої політичної праці. Українська суспільна і релігійна провідники повинні освідомлювати своїх членів і вірних, що хто має до 100,000 голосів і працюючи в напрямі з'єднання, зможе осягнути багато корисного для української громади і для українського народу взагалі.

ІНЖЕНЕРИ ПЛАНУЮТЬ

СВІТОВИЙ З'ЇЗД

Дітройт (І. Козак). — Західом Світової Федерації Українських Інженерів, Головної управи Товариства Українських Інженерів Америки та Головної Управи Товариства Українських Інженерів Канади відбудеться в Українському Культурному Центрі у Воррені, Миш., в днях 24-го і 25-го жовтня ц.р. 8 Міжконтинентальний з'їзд українських інженерів та науково-технічна конференція, присвячена 1000-річчю християнства в Русі-Україні.

Програма конференції включатиме наукові доповіді на теми: „Архітектура й будівництво українських церков протягом 1000-річчя християнства в Русі-Україні“ та „Нові наукові й технічні осягнення“. Реєстрація в суботу 24-го жовтня ц.р. о год. 9:30 ранку, а в год. 10-й заповнювано тур-оглядини індустріально-го заведення корпорації Дженерал Моторс, після турні доповіді до год. 5:45 по полудні. Відтак о год. 6-й вечора розпочнеться товариська зустріч з громадянством, а згодом бенкет у приміщеннях Українського Культурного Центру.

В неділю, 25-го жовтня відбудеться організаційний збір Світової Федерації Українських Інженерів та крайових представників; о год. 1-й закриття конференції та з'їзду. Господарем є Відділ ТУІА в Дітройті.

За точнішими інформаціями слід телефонувати по 6-й год. вечора на числа (519) 966-2348 і (313) 646-5882.

Співачка з Ляс Вегас виступить у Філадельфії

Філадельфія. — Тут у великій залі ОУК Центру в рамках відкриття цьогорічного сезону в суботу, 26-го вересня ц.р., о год. 7:30 вечора, відбудеться вечір-бенкет, на якому виступить відомою естрадна співачка Діа Бриттан.

Діа Бриттан, уродженка степової провінції Манітоби в Канаді, є з походу жінка українкою третього покоління, володіє українською мовою, цікавиться українським життям та збереженням української культури. Коли їй було 17 років виїхала до Торонто, де успішно здала вступні іспити до консерваторії та вчилася співу. На Онтарійському провінційному фестивалі виграла срібну медаль, що їй відкрило перед нею широкі світи естрадного співачки. Вона виступала на конкурсах і почала співати на сценах відомих клубів. Тепер виступає в клубах славного Ляс Вегас. Раніше вийшла її платівка „Українська потічка з Ляс Вегас“ і тепер готує другу платівку української церковної музики.

Акомпаньаторкою буде відомою концертною піаністкою Ірена Пелеш-Зварич. Про грамою вечора проведити Даниїл Максимюк.

Діа Бриттан

Міжнародна Амнестія викриває методи тортур в Китаї

Вашингтон. — Представники Міжнародної Амнестії організації, яка слідує за долею політичних в'язнів і дуже часто виступає в їх обороні, особливо в країнах, які не шанують прав людини, заперечували проти тортур в Китайській Народній Республіці. Не зважаючи на протести Міжнародної Амнестії (МА) й інших подібних організацій, режим в Китаї застосовує проти політичних в'язнів такі карі, як побиття, підвішування за руки вгору, побиття електричними бичами, що їх часто вживають для катування.

Правда, — говориться у звітному доповіді Міжнародної Амнестії, — китайський уряд намагається обмежити до мінімуму фізичні карі посилаючи молодих поліцейських на спеціальні вишколи, а суди перевіряють зажалення потерпілих та карають тих, які вдаються до середньовічних тортур під час слідства. Але в китайському законодавстві немає ще досі виразних і сміливих постанов про права арештованих.

Згідно з інформаціями МА арештованих держать годинами, а то й днями в нестерпних умовах тюремного перебування. Політичних в'язнів в більшості тримають в „одиночках“ так довго, поки вони не починають втрачати рівновагу духа. Один китайський заарештований в 1985 році в Шанхаї розказав представникам МА про недолугі муки, коли людину зв'язаними руками підтягають під стелю і крутять нею, як витягом так довго, поки жертва не втрачає пам'яті. Інший колишній в'язень роз

казав, що він не пам'ятає, як довго він перебував в такому стані. (Закінчення на стор. 3)

Виставка С. БЕРНАДИН

Дженкінс, Па. — Мемор джуніор коледж влаштує виставку картин мисткині Стефанії Олійник-Бернадин. Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 18-го вересня ц.р., о год. 7:30 вечора, в семінарній залі бібліотеки „Василіяда“.

ЗСА ВИСУНУЛИ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ В ЖЕНЕВІ

Вашингтон. — Президент Роналд Реген заявив, що делегація З'єднаних Штатів Америки представила Советському Союзу кілька пропозицій, що стосуються угоди про ракети середнього засягу і тактичні ракети.

В комунікаті Білого Дому сказано, що ці пропозиції стосуються заборони модернізувати, випускати і випробовувати будь-які ракети середнього засягу, а також ефективної перевірки виконання угод.

У повідомленнях з Женеві говориться, що пресовий секретар делегації З'єднаних Штатів Террі Шредер повідомив репортерів про нові американські пропозиції. Вони були зроблені напередодні переговорів, що почалися у вівторок, 15-го вересня, між державним секретарем ЗСА Джорджем Шульцом і советським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе, який прибув до Вашингтону минулої неділі. Стало відомо, що советський міністер привіз Президентів листи від генерального секретаря ЦК КПСС Михайла Горбачова.

Однак Е. Шеварднадзе відмовився повідомити про зміст цього листа.

Прийз Шеварднадзе, його переговори з Шульцом і зустріч з Роналдом Регеном привели до посилення чуток про те, що вже в найближчі дні будуть вирішені справи про підписання договору про ракети і про візит у З'єднані Штати М. Горбачова. Однак у розмові з репортером ЮПІ Метью Кайном неназваний чинник Білого Дому охолодив тих, хто думав про підписання підсумків у переговорах про ракети. „Не очікуйте, — сказав він, — що під час зустрічі Шульца і Шеварднадзе всі суперечливі справи будуть вирішені“.

Цей же чинник висловив сумніви, що в листі Горбачова до Регена названа можлива дата наступної зустрічі на вершинах.

У вівторок Р. Реген був присутній при підписанні Шульцом і Шеварднадзе американсько-советської угоди про заходи щодо зменшення ризику раптового вибуху війни.

Е. ШЕВАРДНАДЗЕ ЗУСТРІВСЯ З Р. РЕГЕНОМ І ДЖ. ШУЛЦОМ

Вашингтон. — У вівторок, 15-го вересня, міністер закордонних справ Советського Союзу Едуард Шеварднадзе зустрівся з державним секретарем Джорджем Шульцом і обговорив з ним ряд справ, які являють собою взаємний інтерес. Розмова тривала дві години 40 хвилин.

У центрі уваги була справа про укладання американсько-советського договору про ліквідацію ракет середнього засягу і тактичних нуклеарної зброї в Європі.

Після закінчення переговорів Джордж Шульц, відповідаючи на запитання кореспондентів, назвав розмову з советським міністром „широю і конструктивною“. Обидві сторони визнали, що перед укладанням договору треба узгодити ще ряд невирішених справ.

Дж. Шульц і Е. Шеварднадзе відмовилися відповісти на запитання, чи можлива в цьому році зустріч між президентом Роналдом Регеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим. Шеварднадзе підтвердив, що привіз Президентів листи про заходи щодо зменшення ризику раптового вибуху війни.

Президент також не відповів репортерам на запитання про поступ під час переговорів, назвавши консультації Шульца і Шеварднадзе лише початком процесу нормалізації відносин між двома країнами.

Советський міністер жартома заявив журналістам: „Якщо я скажу вам, що написано в листі Горбачова, то я не буду мати що сказати Президентів“.

В АМЕРИЦІ

НЬОЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК Едвард Кач у своїх роздумах на тему смертності, навіяних правдоподібного його недавнім легким мозковим ударом, заявив, що почав підготовку свого похорону. Про це він заявив в телевізійній програмі „Відкрита думка“ на руській публічній мережі. На своєму нагробному камені він хоче, щоб було написано: „Завжди був гордий зі своєю жидівською релігією, завжди сильно боровий добро міста Нью Йорку та дуже любив ньюйоркчан“. Інструкції свого похорону передав своєму доволі молодому приятелю-адвокату А. Шарпові, зазначивши, що хоче бути похований з божницями Емануел і щоб римо-католицький кардинал Нью Йорку Джан О'Коннор був промовцем на поминальній відправі.

ПІСЛЯ ОФІЦІЙНИХ повідомлень про те, що ЗСА пішли на нові уступки щоб елімінувати труднощі на шляху до угоди в справі усунення і знищення ракет короткого та середнього засягу між СССР і ЗСА, президент Роналд Реген сказав, що „тепер все залежить від Советського Союзу, чи вони поділяють нашу настанову щоб дійти до заключення угоди“. Знавши припускають, що коли б в Женеві дійшло до заключення угоди, то Горбачов погодився б на прийз до ЗСА на довго очікувану зустріч на вершинах.

УРАД ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Регена заявив Конгресові, що пропонує піднести в наступному році вкладки чини, які вживають Медікер на 38,5 відсотка. Ця підписка, найбільша в історії цієї 22-річної програми, це наслідки швидко зростаючих коштів лікарської обслуги. Уряд підвищить місячну вкладку від 17,90 дол. до 24,80 дол., що збільшить річну вкладку до суми 297,60 дол. Сьогодні в ЗСА медікер обслуговує 31 мільйон старших і інвалідів.

ТЕКСАСЬКИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ Вільям Сінгелтон в цьому тижні набув друге з черги газетне видання. „Денвер Пост“ за 95 міль. дол. Це купно підносить Сінгелтона, який вже є власником 28-ох щоденників, найбільш впливовим видавцем в американському журналізмі.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту заявили, що Уряд вносить сильну і гостру заяву протесту до уряду Панамі за придержання американського дипломата на протязь восьми годин. Панамська поліція заарештувала Дейвіда Меллера, коли він приглядався протиурядовій демонстрації у Панамі в неділю, 13-го вересня ц.р., не зважаючи на те, що він себе ідентифікував.

РОЗПОЧАЛИСЯ ПЕРЕСЛУХАННЯ Р. БОРКА

Вашингтон. — Тут розпочалися у вівторок, 15-го вересня ц.р. переслухання сенатської комісії Роберта Борка, що є кандидатом президента Роналда Регена до Верховного Суду.

Переслухання, які передавано безпосередньо на численних телевізійних станціях, зібрали усіх переслухуваних американських політичних діячів обидвох партій, членів Сенату і численних журналістів. Першого дня переслухання провадив сенатор Джозеф Байден, провідний член Демократичної партії та один із потенційних кандидатів на пост президента ЗСА у майбутніх виборах. Він, як також інші демократичні противники Р. Борка, розпочали переслухання рядом закидів у його сторону за прояви консерватизму, нешанування людських прав у відношенні до негрів та жінок і негативне відношення до абортів.

В обороні Р. Борка виступили колишній президент Джералд Форд, сенатор Роберт Дол та сенатор Оррін Геч. Вони підкреслили його бездоганне минуле в публічному житті, передусім у судівництві, і уважали, що не можна витягати його поглядів з-перед десяти років, які він висловлював у своїх наукових працях як професор права.

Сам Р. Борк відповідав на закиди зрівноважено і спокійно, запевняючи, що має повну повагу до сенатської комісії, що просліджує його погляди та ставити під сумнів чи він не буде переводити зміну у Верховному Суді та впроваджувати свої консервативні погляди. Він теж відразу на початку заявив, що не є ані лібералом ані консерватистом і що на пості який йому пропонує Президент, він не буде добиватись великих змін в існуючих законах.

Переслухання Р. Борка мають тривати два тижні, але вже першого дня можна було заважити ботеньку двох таборів та істотну противників іменування Борка до Верховного Суду скомпрометувати його в очах загальної публіки, що могла слідувати за переслуханнями при телевізійних апаратах.

У СВІТІ

СОВЕТСЬКІ ЕМІГРАЦІЙНІ власті, тобто ОВІР, повідомили доньку Давида Гольдфарба, Ольгу, що вона отримає дозвіл на поїздку до Нью Йорку, щоб там відвідати хворого батька. Прохання про видачу візи було внесено ще в червні ц.р., але коли ОВІР не давав жадної відповіді Д. Гольдфарб поїхав до Вашингтону і тут у советській амбасаді просив дозволу поїхати йому на відвідини до дочки в Москву. Ця справа заходів дочку і батька отримала великий розголос в західній пресі.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ інформують з Москви, що Советський Союз розпочав кампанію боротьби проти хвороби АІДС. Советське пресове агентство ТАСС повідомило навіть про випадок в Ленінграді з Людмилою Н. (прізвища не названо), у якої знайдено бактерії хвороби АІДС в крові і лікарі наказали ізолювати її на якийсь час і взяти зобов'язання, що вона на протязі п'ятих років не буде входити у сексуальні зносини. До кримінального кодексу внесено додаток, на підставі якого осіб, які знають про наявність хвороби і живуть нормальним життям, держава прокуратура має право притягнути до кримінальної відповідальності і покарати аж до восьми років тюрми. ТАСС інформує, що досі від цієї хвороби померло в СССР тільки три особи. Представник міністерства закордонних справ Геннадій Герасимов заявив журналістам, що СССР не буде визнавати документів про переведення бадань на Заході і закордонні особи, які перебуватимуть довше в СССР, мусять перейти советську перевірку.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНИЙ комуністичний функціонер в Югославії Гамдія Поздєрач, який мав усі вигляди бути затверджений на пост виконуючого обов'язки роташного президента в наступному році, мусів під тиском компартії і публічної опії зрезигнувати з лідерства після політичного і фінансового скандалу. Дотепер Поздєрач був віцепрезидентом в югославській роташній системі керівництва державою. Він і його брат були замішані у політичній маніпуляції у провінції Боснія і Герцеговина, а також у фінансовій скандалі започаткований і велений фінансовою й індустріальною установою Агрокоммерс. Резигнація Поздєрача це ще один доказ загнівання комуністичної системи в Югославії, не зважаючи на роташню систему в керівництві.

НЕВІДОМІ ТЕРОРИСТИ обстріляли автомобіль ливанського журналіста і поранили його тяжко в голову. Журналіст 38-річний Гасан Сабра працював в газеті „Аль Шіраа“ і писав свого часу багато про засекречений продаж американської зброї, амуніції і запасних частин для Ірану. Загально припускають, що замах на Сабру виконали проіранські терористи, які не могли простити йому критичних заміток на адресу аятоли Хомейні за його погодження купувати американську зброю, помімо критики американської політики його урядом. Терористи поранили також 12-річну дочку журналіста, яка їхала з батьком в тому ж автомобілі.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Джозеф ді Генова і його помічники започаткували з представниками Ізраїлю формальні розмови про шпигунську аферу Джонатана Полларда, щоб встановити чи ізраїльський уряд умисно притягував справу шпигунства проти ЗСА і не говорив правди навіть тоді, коли американські розвідки чинили відкрити шпигунську аферу Полларда. Ізраїльську делегацію очолює на переговорах колишній амбасадор До Вашингтону Меір Розенке.

ЕТІОПІЯ ЗНОВУ ЗАГРОЖЕНА голодом у зв'язку з посухою в багатьох провінціях країни. — інформувало пресове агентство Ройтерс з Адіс Абаби, столиці Етіопії. Речник Державного департаменту Чарльз Редман заявив кореспондентам, що Адміністрація президента Роналда Регена почала розглядати прохання Етіопії про уdlення 115,000 тонн харчів. Частину тих харчів подарують приватні американські харитативні організації. Етіопія потребуватиме прийнятих 950,000 тонн зерна, — заявив Ч. Редман. — але ЗСА не є єдиною країною, яка має допомагати цілому світові. Ця країна з комуністичною системою правління не виходить з економічної кризи і тому причиною голоду й іншого лиха не є тільки посуха, а сама диктаторська система, — кажуть деякі політичні спостерігачі.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від надання грошових чи інших матеріальних подарунків. Незадоволення матеріалів повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши за адресою коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАОу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Права людини в ЗСА і СССР

Відомо у всьому світі, що немає другої країни, де була б така свобода, як у Америці. Ті, які знають відносини у цій країні свідомі, що американська свобода межує вже із сваволею. У Західній Європі також немає цензури преси і там люди теж вільні. Проте тамошня преса не дозволяє собі на таку безкарну критику тамошніх урядів, як це діється в Америці і тамошнє судництво куди суворіше, як американське. В усьому світі відомо теж, що на першому місці країн, де немає прав людини, стоїть Советський Союз із своїми ГУЛагами і стосуванням психіатрії як засобу виміру кари супроти опозиційних режимів. І немає такої другої країни, як Советський Союз, де так всевладно банує забораність і фальшування. Дозволом цього є найперше советська «Большая» Енциклопедія і всі псевдонаукові довідники, як теж уся підпорядкована урядові преса і пропаганда. Заборанення керівників радгоспів і колгоспів та всіх промислових закладів, які зправила звітували так, як це подобалося би зверхникам, дозволяло врешті Міхаїла Горбачова доведення «чистки» і звороту в сторону демократизації, яка покищо є тільки на папері.

Коли сигнатори Гельсінкського договору заклали і закладають Советському Союзові, що він зламав договір у тоці прав людини, то представники СССР мали і далі мають на це одну відповідь: Це «внутрішня справа Советського Союзу і ніхто не має права до неї втручатися». Але советський уряд і за Горбачова, який ніби пізнав уже західний світ, далі стосує ті самі дві мірки, які існували в СССР і за Сталіна: «мені вільно робити те, чого тобі не вільно». І советський уряд приписує собі право втручатися до внутрішніх відносин в Америці та продовжувати пропаганду про ніби нехтування правами людини в Америці.

В останньому недільному виданні «Нью Йорк Таймсу» з 13-го вересня 1987 року є обширний допис кореспондента того престижного щоденника з Москви, під промовистим заголовком: «Совети сприяють дисидентам в ЗСА». Читаємо там, що в останньому часі, не вважаючи на ніби покращання відносин між Америкою і СССР, советська преса і цілий пропагандистський апарат наставляли на кампанію проти Америки, як країни, де немає прав людини! Советська преса прославляє як героїв своїх демонстрантів в Америці. Зокрема як героя представляється Браєна Вілсона з Каліфорнії, який брав участь у демонстрації прокомуністичних «пісників», які протестували проти підтримання американським Урядом борців за свободу в Нікарагуа. Демонстранти зокрема протестували проти підтримання протикомуністичних партизанів в Нікарагуа доставками американської зброї. Браєн Вілсон стояв на залізничних рейках і не встиг відскочити, коли над'їхав вантажний потяг. Потяг зупинився але він уже затоптав Вілсона і важко поранив його в обидві ноги. Тепер представник Советського Союзу «запросив» Вілсона з його родиною прибути на кошті СССР до Москви, де дадуть йому безплатне лікування. «Нью Йорк Таймс» наводить теж низку інших конкретних прикладів, як советський державний пропагандистський апарат втручається у внутрішні відносини в Америці та підтримує тутешніх опозиційних.

Проте той сам кореспондент пише згідно з правдою: «В Советському Союзі миролюбні групи не є легалізовані і їм не вільно влаштовувати будь-які демонстрації, які взагалі заборонені». Саме в останніх днях арештували в Москві три жінки, які відважилися вийти на Червону площу з транспарантом, на якому протестовано проти засудження на чотири роки заслання до ГУЛагу молодого німця, який із своїм малим літаком залетів до Москви і зручно приземлився недалеко Кремля.

Найширші кола підсоветських громадян знають, що те, що пише советська преса, треба читати «навиворіт». Підсоветських громадян не можна вже обдурювати нісенітними вістками, фабрикаваними для політичних цілей. І ця теперішня кампанія СССР проти ніби нехтування американським Урядом прав людини — не має значення. Ніхто у світі і в самому СССР не бере її поважно.

У липні ц.р. суспільство

Польської Народної Республіки мало можливість зазнати «і з журналом „Республіка“, який з'явився по довшому періоду часу на читачському ринку, у висліді започаткування змін у совєтській системі на відтинку „гласності“. Поява такого приватного видавництва, яке не є зв'язане з „Солідарністю“ або з церковними організаціями, що у своїх журналах мали б обговорювати проблеми, які відносяться б до економічного, суспільно-громадського і політичного життя країни, напевно не є припадком. Можна сказати, що журнал „Республіка“ є іншим, коли порівняємо його до сотень режимних журналів у Польщі і до журналів в комуністичному світі, видавцями яких не є ані уряд ані Церква. Журнал „Республіка“, як перший підпільний журнал, що отримав дозвіл на легальне існування, випередив Советський Союз на відтинку „гласності“, започатковуючи зміни на так важливому і відповідальному відтинку в житті країни, якою є преса.

На цьому відтинку перебування системи в СССР ми не бачимо і скоро не побачимо змін таких, які започаткував Войцех Ярузельський у своїй країні, за дозволом свого покровителя М. Горбачова, який у своє-

Володимир Яців

ЧИ СПРАВДІ ПОЧАТОК ЗМІН НА ВІДТИНКУ „ГЛАСНОСТІ“ В ПОЛЬЩІ

му царстві напевно не відважиться впровадити такі фундаментальні зміни в соціалістичній системі, що своїми наслідками могли би спричинитися до його упадку. Якщо б М. Горбачов дозволив видавати „Українській Вісник“, що був би виданий підпільно в 1970 роках, і не перешкоджає у видаванні журналу „Гласність“ своїми категоричними методами, то напевно він мав би підтримку для своїх реформ поміж народами Советського Союзу, потрібну в боротьбі з партійною бюрократією, яка є протина всяким реформам.

Видавець журналу „Республіка“ Мартин Кроль каже, що його видавництво є зовсім незалежним підприємством, і що його бажанням як видавця є показати своїм противникам, що в теперішній ситуації в якій знаходиться польський нарід, є можливість бути легальним видавництвом і критикувати зовнішню і внут-

рішню політику уряду, якщо вона йде в некористь народів. Ця так звана незалежність і самостійність журналу „Республіка“ вказує на це, що В. Ярузельський пробує своєю ліберальною політикою на так важливому суспільно-громадському відтинку, отримати підтримку суспільства його внутрішній і зовнішній політиці, яка на його думку, є правильною в теперішній політичній ситуації.

Треба ствердити, що уряд генерала Ярузельського ще минулої осені видав амністію політичним в'язням, щоб цим актом прихилити до себе суспільство і державу Заходу, довіряючи їм втративши це на початку свого володіння. Генерал проголосив програму національного поєднання і створив консультативну раду із визначних громадян, завданням якої було би допомагати урядові своїми фаховими порадами в керівництві на відтинку господарському, який є першого значен-

ня у житті країни. В. Ярузельський дозволив також налегшення на відтинку цензури, і дав дозвіл на відкриття підпільного видавництва „Республіка“, яке повинно виконувати працю, що буде йти в користь польського робітника і селянина, — каже видавець Мартин Кроль.

Один з дорадників Ярузельського стверджує, що журнал „Республіка“ своєю появою на читачському ринку доказує, що в країні соціалізму є можливість зміни в системі, однак вони не повинні своїми наслідками негативно впливати на суспільно-громадські чи господарські проблеми країни. Він вважає, що видавець Мартин Кроль як польський патріот, неконуністичних переконань, виконує свої обов'язки, що йдуть в користь його народів. Для лідерів опозиції така зміна не означає багато і тому вони домагаються, щоб привернено в правах розв'язану ще в 1983 році незалежну організацію ПЕН. Однак, треба ствердити, що на цьому відтинку є труднощі, тому, що члени цих організацій працювали для „Солідарності“ і далі підтримують що нелегальні робітничі організації, — каже дорадник Ярузельського по справах внутрішніх.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Зоя Когут

Гості в Австралії

З міста вітри, дубулі і горезвісної мафії (тобто Чикаго) завітали до Богом забутої Австралії Анна і Зіновій Маринці. Прилетіли, виступили на сценах Сіднею, Аделаїди і Мельборну — і відлетіли назад, залишивши нам спогад чудових вечорів і жаль, що ми не маємо їх частіше...

Про панства А. і З. Маринців ми вперше почули від доброго знайомого Дмитра Пірогова, який, будучи з хором „Чайка“ на гастролях в Америці, зустрів там свого земляка Зіновія Маринця, що чотири роки тому приїхав з дружиною і сином з України до ЗСА і часто тепер там виступає на українських сценах.

Прослухавши касетку з виступів З. Маринця, ми щокористови предналися до бажання Дмитра: почути і побачити його у нас, в Австралії. Голос на касетці звучав добре, жарту влучні, жартівливо, вірші були влучні і добре виконані. Анна Маринець не була на касетці зафіксована, отже ми не знали, в якій ролі виступає вона на сцені.

І от 20-го серпня 1987 року панство Маринці зі сном долетіли до берегів найстаршого на світі континенту, тобто — Австралії. Їх перший виступ відбувся в Сіднеї в неділю, 23-го серпня. За ним слідував виступ в Аделаїді в суботу, 29-го серпня і нарешті у нас в Мельборні, в неділю 30-го серпня.

Хоч і Сіднею, і з Аделаїди вже дійшли до нас чутки про якнайкраще враження з їх виступів, як говорив про Мельборн. Мельборнський „вечір“ відбувся, властиво, ввечері, бо початок був о 3-й годині по полудні. Зал українського Народного Дому був повний.

Ми вже не раз вітали у нас гостей з-поза океану. Вітали щиро і сердечно. Коли приїжджали хори, чи танцювальні групи, ми більш менш знали, що можемо на них очікувати і чим вони нам можуть (або й не можуть...) заімпонувати.

Коли прибували до нас мистці: малери, поети, письменники або професори університетів — ми також більш-менш знали, чого можна сподіватися, хоч декілька були дещо здивовані, коли нас поблажливо запитували, чи ми колись чули про Олеся і чи знаємо, що означає слово „інтелект“... Коли прибули до нас Анна і

Зіновій Маринці — більшість публіки не мала поняття: чим і як чаруватимуть нас наші гості з сідни.

А вони такі чарували! Чарували і зачарували! Безпосередність і професійне вміння Зіновія Маринця захопити і тримати увагу слухача жартами, переплетаними сатиричними віршами Павла Глазового, його раптовий перехід від веселості до ностальгії і патрістизму у власних віршах, чиста, невимішена задушевність виконання пісень Анною Маринець і гармонійна досконалість дуєтів — все це творило одну подивугідну цілість, яка справді зачарувала слухачів. Зал нашого Народного Дому, дещо втомлена не надто великою різноманітністю сценічних виступів, раптом ожила, наповнившись хвилями щирого сміху, змішаного з хвилями задуманої тиші а то й смутку.

Зіновій Маринець вміє оповідати жарти. Ох, і вміє ж! Навіть вже колись знані анекдоти набирали в його виконанні нового змісту і нового козмізму. Його присмішний баритон, без зайвої надуманості й театральності, можна слухати годинами.

Його власні вірші, змістовно глибокі і вибоїлі, були додатковим так би мовити „бонусом“ його виступу.

Голос Анни Маринець — чистий і вміло-стриманий, просто заворожив слухачів. Її виконання пісень Коса Анастольського, Олександрів, Володимирів Івасюка, Богдана Янівського, у фортепіановому супроводі мгр Надії Савин (на жаль, лише з касетки) дарувало нам усім велику приємність.

Обоє вони, Анна і Зіновій Маринці, своєю скромністю, безпосередністю і ще не загубленою теплою відрадою навізують контакт з публікою і тримають її в захопленому чеканні і цікавості на протязі майже тригодинного виступу, який усім нам здався занадто коротким.

Наші дорогі гості вже залишили нас і напевно лише декілька згадують дивну країну, де на кінці світу — Австралію і людей, які так щиро оплескували їх на сцені і які ще довго згадуватимуть їх оцей виступ, що приніс їм собою особливу чарівний настрій.

Дякуємо що завітали!
Щастя вам Боже!

КОРЕСПОНДЕНТ „НЬО ЙОРК ТАЙМСУ“ в Москві інформую про те, що советські емігранти власті почали в останньому часі частіше видавати візи для советських громадян, які хочуть відвідати своїх рідних в З'єднаних Штатах Америки. Канаді й інших країнах. Взагалі, советська емігранська політика набрала більш ліберальних форм. — пише Билл Келлер. — Бо в останньому часі число відвідувачів в ЗСА і Советського Союзу значно збільшилось. Келлер покликається навіть на слова одного високого урядовця з американської амбасди в Москві, який сказав йому, що число туристичних віз почало зростати з початком літа. У літніх місяцях амбасда ЗСА видала дозвіл на візд для 1,200 осіб. В минулому році це число ледве досягло 500 осіб. Очевидно, першою передумовою для видачі советського паспорта для поїздки за кордон є так званий виклик від родини у ЗСА, без якого совети взагалі про жадний візд говорити не хочуть.

актор, але й співак, тож був час, що він був членом славного хору Котка, який у певних періодах часу відбував концертне турне, щоб, як кажуть, слава не пропала. І було так, коли був у театрі, тягнуло його до хору, а коли був у хорі тягнуло його до театру, та все ж у цьому випадку театр переважав.

З театру І. Когутка переходить до Українського Народного Театру „Промінь“ під мистецьким керівництвом Миколи Комаровського, згодом до Українського Драматичного Театру ім. Миколи Садорського під адміністративним керівництвом Опанаса Карабінця.

Умійчасі коротко був теж у Театрі Юрія Кононова. За більшешчох часів працював у Державному Обласному Українському Театрі ім. Івана Франка в Тернополі. Само собою праця, а впазі з цим і саме життя в стаціонарному театрі інше виглядає як у пересувному. Актор тоді має своє власне помешкання, окрему кімнату, в якій працює над ролю, не в'яжуть його чужі люди, як це бувало в мандрях, може зібрати думки й поставити їх на папір, згадавши пережите. Саме тоді в ціллі повні проявився в Львові хист мемуариста.

За німецької окупації виступав в Українському Театрі в Коломиї. Коли цей театр був уперше в Дрогобичі з гостинними виступами (саме тоді я керував адміністрацією Підкарпатського Театру), кряз у той час мав я нагоду бачити Львова в кількох ролях, і тоді я переконувся, що він заслугою в рядях акторів на т. зв. першому положенні. Не вважаючи на воєнний час, театральна діяльність під поглядом якості заслуговує на окрему статтю. Під поглядом кількості стаціонарних театрів тоді було найбільше з усіх часів, а це тому, що деякі актори з центральних земель залишилися в Галичині, крім цього же дільні акторські сили з Буковини та Закарпаття, так, що тоді слова: „коли меч бражчить, Мельомемена мовчить“ не були співзвучні з часом.

Закінчення буде.

Мирослав Борзовик

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР 1987

II.

істориків — це унікальна інтерпретація про виникнення і ролі цієї знаменної події для нашої Церкви. Авторам, мабуть, є полєк, про що свідчить ім'я Тамар Живихів. В цій же статті на ст. 45-й є фото трьох ієрархів з підписом: „Святіший Отець Іван-Павло II і Блаженніший Верховний Архипіскоп і Митрополит Кардинал Й. Сліпий (справа) під час спокосних св'ячень Мирослава Любачівського“. Фото і підпис дуже характерні.

Хто міг би сподіватися, що 48 сторінок буде містити вірш Павла Тичини: „Скорбна Мати“, із дедикацією: „Пам'яті моєї матері“. Очевидно цей вірш потребує порівняння з оригіналом.

Автором статті „Біблійні мотиви в „Книгах Буття Українського Народу“ є Степан Козак, який в підзаголовку подає: „До 140 річчя Кирило-Медовидівського товариства“. По переліді її можна зразу окреслити, що це своєрідна інтерпретація „доморослого філософа“ його ери.

Знову Ольга Хилек-Пітх під образком розп'яття Христа, у греческому написі зліва угорі, є автором картини-вірша, із цитатою св. св. Івана 19.25. „Три Марії“, з яких перша Мати Божя, друга Магдалина, третя — це правдива Матір, що „без зачарування очей лиш у гору дивилася на розпластаний лахман Людина, на поскручений палиць рук і ніг на лице, що то було лице Дитини...“

Дуже цікавою є стаття Ярослава Полянського:

„Корифей української церковної музики“, між якими подані характеристики Максима Созонтовича Березовського (1745-1777), Артемія Лук'яновича Веделя (1767-1809), Дмитра Степановича Борнінського (1751-1825). Подані визначні твори і об'єктивна характеристика композицій. Слідче двосторонній вірш Ірини Тейт: „Вертеп“, до якого йдуть люди, „до Нього схопилися, йдуть і йтимуть сотні, сотні літ“.

Незвичайною статтею в — її змістом та артистичним оформленням є „Пісня вепхотичної протидії“ — пера Марини Міхалевської-Хилек. Авторка, цитуючи Шевченка: „Наша дума, наша пісня...“, під фото, що на фоні церковного вітара представляє жіночий хор з диригентом, починає такими словами: „Пісня, хорал, — це багаточисні та неймовірно сильні елементи у спільній з іншими, такими саме, як національна гідність українців, відчуття краси своєї вітчизни, гаряча віра Христа, гіркота зазнаної кривди і надія“. Це фото представляє хор „Журавлі“, що його організатором став О. Йосафат Романчик. Члени хору — 19 дівчат і один хлопчик — це жителі різних районів Польщі, зумили полатити не тільки серця й душі своїх рідних, але також багатьох чужомовних слухачів, не тільки рідними піснями, але презентатією творів європейських композиторів. Запитав авторка читачів: „Як буде майбутнє хору?“ Це питання до нас, що годні й гідні дати ширшу відповідь.

Від сторінки 64-ої до 74-ої

У роках 1928-1930 відбуває військову повинність у польській армії у Вєсєні недалеко Познаня в 68-ому полку піхоти. З ним у той час у військовій сотні було стільки українців, що можна було створити добрий чоловічий хор. Завдяки організаційному хистові Ільова такий хор зорганізовано, що ним захоплювався не лиш цілий гарнізон, але й мешканці Вєсєні.

Відбувши військову службу, працює секретарем в адвокатській канцелярії, спершу в Заболотіві, згодом у Делятині.

У Заболотіві ставить перші кроки на сцені вже зрілою людиною, вправді ще на аматорській сцені, але театральний гурток мав амбіції досягнути професійний рівень, тим більше, що ним керував Іван Іванович, абсолютний варшавський драматичний школи, студіював теж у Німеччині; за німецької окупації він режисерував у Львові, в нашому театрі „Ріку“ М. Гальбе, „Дружину“ Й. Ф. Бокай і „Любов на здоровий розум“ Г. Кубе. (Він сам теж перекладав згадану драму і ці дві комедії).

Будучи в Делятині, Андрій Ільків включається у діяльність місцевого Драматичного Гуртка. В п'єсі „Ніч під Івана Купала“ грає ролю Деніса, після чого це більше утверджується в тому, що його місце так в театрі.

У 1934 році вступає до Українського Театру під дирекцією Івана Когутка. Шоправда ніякий театр не приймав то тільки зголювався, мовляв, хто не мав що робити, то йшов до театру. Такого не було. В першу чергу треба було мати хист як до співу, так до танку, не згадуючи зовнішнього вигляду та вміння поправно прочитати щось із прози чи поезії. Сценічний шліф проходився уже під рукою режисера. Очевидно Андрій Ільків не лиш відповідав вимогам, передумовам, але згідно своїх сценічних здібностей не починав із статиста чи хориста, але зразу, як кається в театрі, ввійшов у репертуар.

Як знаємо, інакше проходило існування пересувного театру, інакше постійного. Ситуації в мандрях часто змінювалися, а з ними й акторський склад. Актори по якомусь часі переходили до інших театрів. Тому, що Ільків не лиш

Яр. Климовський

АНДРІЙ ІЛЬКІВ — АКТОР, ЖУРНАЛІСТ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

(З приводу 80-річчя з дня його народження)

I.

Театр, відображаючи ідеали й суперечності народу — відомо — є формою суспільної свідомості й засобом ідейного й естетичного виховання, цим самим є складовою частиною культури. Не дивно, що Карл Цукмаєр сказав: театр — дзеркало нації. А проте, починаючи свої спогади, Андрій Ільків каже: „Слава актора в світлі сценічної рампи, а погаснуть світла на сцені, і... в залі стає пуста“.

У нас завжди дивний звичай — згадувати людей після її смерті. Чи не краще це робити за її життя? Тим більше, коли людина „стукне“ вісімдесят і коли та вісімдесятилітня людина, що вже живе, як кажуть у Пана Бога „на кредит“, про себе прочитає й усе те написане просунеться перед її очима, присміє згадати, може й з радості пустить слюзу.

Любов до театру, а враз із цим непереможне бажання вступити до театру проявилось в Андрія Ількова 1924 року, коли йому було неповних 18 років, будучи ще учнем 7-ої класу української гімназії у Рогатині, після того, коли він уперше в своєму житті виступив на сцені з нагоди Шевченківської Академії. Про це читася в його спогадах п. н. „Мі театральні гастролі“. Його задушевна мрія здійснюється однак рівно за десять літ.

У міжчасі працює продавцем у кооперативній крамниці в Чернівці, рогатинського повіту, в своєму рідному селі. Не без того, що допомагає матері-вдові вести господарку (його батько помер у 1920 р.).

„Щоб минущина не пропала“

Бувають милі почування кожного з нас, коли в колі друзів, приятелів та знайомих відзначаємо якусь дату у нашому житті, яка в нас усіх є одною. Тоді в наших серцях панує радість, ми тоді відчуваємо щось особливе, ріднине або стисло організаційне.

Одна така мила вечерка була організована Зборівським Комітетом в Торонто у минулому році, коли ми вручали пробаб'яну книжку про нашу незбуту землю Зборівщини, а дні 17-го травня. Появу нашої книжки учасники з'їзду привітали з подякою Зборівському Комітетові особисто і десятком подяк листами, які рівно ж нашому покійному редактору Б. Гошовському, що довершив успішно появу книжки.

Історія ця — це дзеркало української спільноти з її життєвими прикрасами, цвіт з її суспільними здобутками зборівської громади у вільному світі. Важне однак те, що за несповна 50 років існування досі Зборівського Комітету в Торонто такі повилилися книжки про нашу землю, де ми виростили і провели ранні літа нашої молодості. Саме про такий образ йшлося нам і авторам, що писали і надіслали до нас свої спомини цієї історії. Йдеться про те, щоб у вільному світі бачили себе, бо тільки така історія може бути корисна для нашої спільноти. Наші намагання об'єктивності будуть тоді стверджені історією.

Книжка „Зборівщина“ в'яже нас, українців Зборівщини, в одну організацію національну цілість не тільки з цим континентом, але також ставить мости пов'язання нас з материкою. Вона, ця книжка, — про землю наших батьків і діда, передає нам великий вклад української людини в нашу країну поселення. Тому вона говорить про належні права, про її згоду до вільного життя в користуванні добрами цієї країни.

Це її перше видання. І так всього нам не пощастило використати. Є ще деякі залишені матеріали. Критика сприйняла нашу книжку надзвичайно тепло, а широкий український загал прямо зі захопленням, бо була це перша наша історична книжка про землю Зборівщини. Листи, які приходили до нас, є належно збережені в нашому архіві. Люди читали цю історію, віднайшли свої коріння, дізналися звідки їхні батьки походять. Були листи з признанням науковців, бо книжкою зацікавилися жителі інших Галицьких повітів.

Ось що пишуть читачі:

„Широ дякую за передану мені різноманітну історичну книжку „Зборівщина“, над якою працювало так багато осіб. Кожна книжка, яка має історичне підґрунтя, є нині дуже важна. Читачі її, зворушують до сліз, бо на кожному кроці знаходжу спомини з рідної землі — нашої батьківщини. Вам усім, що причинилися до цього великого діла, належить гратуляція, а Всевишньому подяка, що дав Вам сил допровадити це велике діло до побідного кінця. Багато зборівщани позичає у мене цю книжку і всі захоплені нею“, — читаємо в листі Анни Маланчук-Ковачів з Польщі.

„Поява книжки „Наш рідний край“ про зборівську землю — це велике діло, продовження нашої історії. Цей збірник не тільки для зборівщан, а й для всіх нас, українців, розсіяних у діаспори. Це джерело, з якого можуть черпати відомості про культурне, релігійне і побутове життя нашого

народу майбутні покоління і всі зацікавлені. Я не зборівчанин, але з цікавістю і задоволенням читаю зборівську книжку. Велике призначення усім тим особам, що так моголо працювали і видали цей твір. Таких видань про нашу землю, життя нашого народу треба більше писати. „Зборівська земля“ гарно, цікаво та доступно редагована. Естетичний вигляд, добрий папір і друку надають книжці більшої цінності. Місце цієї книжки повинно бути у кожній українській хаті і бібліотеках. Побажане швидкий, вартісний матеріал перекласти англійською мовою, щоб в цей спосіб поширити знання про Україну і життя її народу серед англомоногого світу“, пише Дарія Ширба-Лешинська з Місисаги, Онт.

„Назавжди люблю читати давноминулі спогади наших діда і прадіда. Ваша книжка є як змістом, так і зовнішнім виглядом гарно опрацьована. Останіть з пошаною до Вас! — Йосиф Дячущин, Ляшин, Рогатинський“.

У 1988 році минає 50-ліття існуючого досі Зборівського Комітету в Торонто. Отже нашим традиційним обов'язком є гідно цю дату 12-го червня відзначити і вшанувати тих перших піонерів-основників, що поклали тривку основу існуючого комітету. Етап цього 50-ліття є дуже важкий і тим, що він це повністю не є закріплений в історії дорожній нам зборівської землі. Нам треба писати і говорити, щоб наші нащадки згадували нас „Незлим тихим словом“. Етап цей — це одночасно відбитка наших днів. Цьому етапові присвячуємо своє своєчасне з'єднання в осередку зборівської громади. Приходять на збори, наради, щоб гідно відзначити 50-ліття Зборівського Комітету в Торонто.

Праця до другого видання повинна вже підготуватися, але з відходом на вічний спочинок нашого редактора Богдана Гошовського далша праця завершена. „Впродовж нашої праці постійно була дискусійна одна велика проблема — де здобути фонди, щоб наступні видання англійською мовою були солідно опрацьовані. Проблема частинно в тому, що в нас є досить велика кількість книжок до продажу. Одна людина всього не зробить, потрібна поміч. Після кольпартатії книжок можна буде приступити до дальшої праці. Книжка про Зборівщину надається при різних нагодах — іменинах, уродинах і т. п.“

З похерта ми фінансували книжку „Наш рідний край“ — Зборівщина. Щодо англомоногого видання, то нам потрібно пригадуватися. Це є поважна справа, зв'язана з великими витратами. Я сподіюся, що спільними зусиллями нашої громади в наступному році вдасться здійснити намічену працю.

Переглядаючи те все сказане, я на закінчення цього звітування клоню голову зі сердешним українським спасибі всім месенцям, добродіям і жертводавцям, які допомагали нести видавничий тягар впуску у світ книжки про Зборівщину. Рівно ж і тим, які відійшли на вічний спочинок і не мали нагоди побачити вислід довголітньої праці Зборівського Комітету. Зокрема подяка всім тим, які будучи причинилися до видання цієї монументальної книжки.

Володимир Локоть

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

головні Крайової управи в останніх шістьох роках зазначено й лиш на його категоричне домагання не переставало його вчетверте. Бенкет прикрасив кількома влучними дотепами український гуморист Зіновій Маринець. Немов продовженням веселої нотки бенкету були вечорниць при звуках оркестри Богдана Гіряка зі співом Ігоря Раковського.

Вже від самого початку зустрічей братства на „Верховині“ учасники з'їзду та гості організовано брали участь в Богослуженнях в обох українських церквах та соборній Панахиді за душі спочилих членів братства та всіх героїв на символічній могилі-пам'ятнику. Цього року Панахиду відслужили отці: парох української католицької церкви св. Володимира о. Юліян Осадца, настоятель української православної церкви о. Леонід Гофман та член братства о. Богдан Карась. Л. Гофман відчитав відповідну молитву за всіх впад-

ших героїв та політичних провідників.

По Панахиді звітмо голові Головної управи д-рові М. Малецькому закінчено офіційну частину XX з'їзду. Після полуденка відбулася, як зороку, розвагова імпреза, яку влаштувала Крайова управа. Участь в ній взяли актори Зіновій й Анна Маринці з Чикаго. Можна з приємністю ствердити, що гуморист — актор а рівночасно поет З. Маринець буде виповнювати прогалу, яка заіснувала по відході невіджуджуваних Ми коли Понеділка й Івана Керницького. Його дружина Анна з великим чуттям відспівала дві пісні: Кос-Анатольського „Мама“ і В. Івасюка „Мальчик“, а в дуєті з Зіновієм гості відспівали зворушливу коляду, яку співався в Україні в роках 1944-45.

Після імпрези учасники ще довго проводили час на дружніх розмовах, а в понеділок з новим запалом до праці для добра братства і всієї громади роз'їхалися домі.

Міжнародна...

(Закінчення зі стор. 1)

казав про тісне „набивання камер в'язнями, або заковування рук так тісно, що кайдани прорізують руки до костей“.

Недавно вищі партійні і державні органи засудили високого партійного секретаря за те, що у його провінції сліди заборували 16 молодих дівчат, стараючи знайти „винну“ за отруєння комуніста. В іншій провінції, поліція, досліджуючи крадіж, заарештува-

ла і тримала без засуду три місяці 201 осіб; більшість з них були не раз побиті до крові.

Спеціалісти Міжнародної Амністії цікавляться тепер чи тортури в китайських тюрмах є частиною легальної системи комуністичної в тій країні, подібної до системи в інших комуністичних країнах, зокрема в ССР й сателітних державах, чи китайський режим не може дати собі ради з власними бюрократами.

АГЕНТСТВО АССОШІТЕД Пресс інформує, що Ізраїль і Мадярщина, які не вдержували між собою дипломатичних зв'язків, підписали у понеділок, 14-го вересня, в Берні, Швайцарія, договір про відновлення співпраці. Покищо інтереси Мадярщини в Ізраїлі буде заступати посольство Швайцарії в Будапешті.

У НЕДІЛЮ, 13-ГО ВЕРЕСНЯ ц.р., в Беверлі Гіллс, Каліфорнія, помер на 86-му році життя Мервін ЛеРой. Він відомий продюсер Голлівуду. Його фільмова кар'єра тривала понад 40 років. Він був продюсером таких широко відомих фільмів, як „Літл сізар“, „Кав'яліс“ і „Містер Робертс“. Президент Роналд Реген і його дружина Ненсі заявили, що ЛеРой був спеціальною людиною в їхньому житті, бо це він був тим, що їх зацікавив.

В ПРІСУТНОСТІ 15,000 глядачів в понеділок, 14-го вересня ц.р., у найдовшому тенісовому змагнанні в історії, який тривав за першості ЗСА 4 години і 47 хвилин, чех Іван Лендл вийшов переможцем над шведом Матсом Віландером. Змагання відбувалися на кортах Крайового тенісового центру в Квінсі, Н. Й., де вже двічі Лендл став переможцем: в 1985 році, перемігши Джана МкКенро, а у 1986 році він переміг першуна Мілослава Мечіра.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

UNIVERSITY OF MINNESOTA
has an open position of
PROJECT COORDINATOR/INDEXER

The Immigration History Research Center, a research facility and special collection dedicated to the study of American immigrant and ethnic groups from Eastern, Central, and Southern Europe and the Near East, seeks a qualified individual to coordinate the Sloboda Index Project. This project is a joint venture of the IHRC and the Ukrainian American Association to publish a retrospective index to the Ukrainian American newspaper, Sloboda.

DUTIES: Selecting terms from newspaper for index; supervising computer data entry of index terms; coordinating index publication production; proofreading and editing; preparing budget and status reports; assisting in project publicity efforts.

QUALIFICATIONS: Required — BA; fluency in written Ukrainian and English. Highly desired — professional indexing experience (related library cataloging experience may be considered).

Desired — Masters degree in History, Slavic Studies, or Library Science; knowledge of Ukrainian and/or Ukrainian American history; publication editing and production experience; word processing background; supervisory experience; self-motivation and problem-solving ability.

SALARY: Negotiable. \$20,000 minimum.

APPOINTMENT TERM: One year with possibility of renewal depending upon funding available immediately.

TO APPLY: Send letter of application, resume, and names, addresses and phone numbers of three references by October 30, 1987 to:

JOEL WURL
SLOBODA Search Chair
Immigration History Research Center
826 Berry Street, St. Paul, MN 55114

The University of Minnesota is an equal opportunity educator and employer and specifically invites and encourages applications from women and minorities.

Над могилою Евфемії Гузар

Вдячність проявилася при прощанні на той, другий, кращий світ св. п. Евфемії Гузар, яка померла в Дітроїті 25-го серпня ц.р. Хто була Евфемія Гузар? Була це людина, яка любила свій нарід і виказала що любов своїми ділами в допомозі рідним і знайомим протягом багатьох років після Першої світової війни. Найбільшою її заслугою вважають те, що вона вийшла в систему організаційної мережі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) і вже на перших його загальних зборах 23-го лютого 1947 року в приміщенні готелю „Пенсильванія“ в Нью Йорку була обрана делегаткою від громади Дітроїту до Ради Директорів. Від того часу постійно переносила разом з її визначними ділами всі турботи, пов'язані з дією ЗУАДК-у, наполегливо старання про українську скитальницю та прожилла кінцеві успіхи на шляху в здійснюванні допомоги при переселенні наших сестер і братів з європейських країн, зруйнованих тоді війною, за океан, до місця нового перебування, з надією на краще життя.

Не бачимо її в членах дирекції на дальших загальних зборах, в наступній декаді праці ЗУАДК-у. А це тому, що Евфемія постійно поспішала переселенцям, що прибули до Дітроїту і стейту Мишиген. Всі ті, що приїхали за допомогою ЗУАДК-у, пам'ятають її добрі діла і всі вони, які ще живуть, віддали їй шану широкими молитвами в похоронному заведенні 28-го серпня ц.р. та в церкві Непорочного Зачаття, до якої належала. Належала також до Союзу Українок Америки. Часто була делегаткою від 26-го Відділу до філії СУА, а також до Федерації Американських Українців. У Відділі брала участь у Святі Матері 1944 року, проводила „Щедрим вечором“ 1946 року, була в контрольній комісії того ж Відділу, два рази урядничкою і читала реферат про Лесю Українку в 1946 році. До Америки приїхала з матір'ю з Бучача в 1909 році. В 1912-му одружилася. Закінчувала медичні курси і працювала в часі Другої світової війни добро вільно на терені Інтернаціонального Інституту. Однак у звідомленнях з 1960-их

років ми не знаходимо її прізвища. Немає вже її прізвища у списку Відділу СУА ч. 26. Нездужала, а два останні роки свого життя провела в захистах і дожила солідного віку: за 24 дні було 6 її 90.

Евфемія Гузар — це символ ЗУАДК-у. Вона боролася за поліпшення життя переселенцям. В околицях Великого Дітроїту і всього стейту Мишиген була майже одинокою з тих діяльних постатей цієї допомогової інституції, з яких варта б згадати незвичайно працьовитого, відданого справі адвоката Івана Панчука, Василя Довгана, голову Федерації Американських Українців Мишигену, а пізніше, вже від 1950-их років, Амвросія Вусяка, керівника бюро ЗУАДК-у в Дітроїті, та інших, що вже давніше відійшли від нас у засвіти. Отож це був також молитовний похід шанувальників ЗУАДК-у перед турботою покійної Евфемії, що стала символом доброчинності. А українська громада Дітроїту вміє належно віддати шану своїм заслуженим працівникам на громадському полі. Прибули всі її приятелі та ті, які користали з допомоги Комітету завдяки згаданним вже спочилим дічам, а безпосередньо завдяки Евфемії Гузар, яка з найглибшою теплотою і ширкою любов'ю піклувалася переселенцями — новоприбулими.

Особливо її уява була звернена на улаштування на працю членів Української капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка. Отже не дивно, що „капеляни“ віддали шану і гарячу вдячність не тільки члену покійній, але своєю присутністю на всіх відривах засвідчили вдячність також і Злученому Українському Американському Допомогому Комітетові, який в часі історичного розсіяння прийшов з допомогою українській діаспорі, врятував багатьох громадян від нещастя, яким грозила не тільки союська репатріація, але голод, холод, нестерпна атмосфера, що нависла тоді над долею всієї української політичної еміграції. А покійна згадана постать під проводом ЗУАДК-у прийшла на порятунку. Нехай і разом з Евфемією Всевишній дасть заслужений спокій!

Михайло Бажанський

ГАЗЕТА „РУДЕ ПРАВО“, орган чехо-словацької комуністичної партії, надрукувала статтю з нагоди 50-річчя з дня смерті Томаса Масарика, президента довоєнної Чехо-Словащини. Стаття в газеті, а також замітка в органі ЦК Компартії Словащини „Правда“, називає Масарика „батьком незалежності країни“, але засуджує його антикомуністичні погляди. Західні кореспонденти кажуть, що великим контрастом можна назвати те, що дисидентська група „Хартія-77“ ні словом не згадала про появу статтей в комуністичній пресі про Масарика. На цвинтарі у день смерті були різні делегації над могилою Масарика, між ними біля 200 інакомислячих дисидентів. Раніше комуністичні газети ніколи не згадували про річницю смерті чи народження колишнього президента Чехо-Словащини.

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашого Дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п. д-ра

АЛЕКСАНДРА МАРІТЧАКА

буде відправлено

СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 2-го жовтня 1987 року, о год. 7-й в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк, Миш. Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

МАРІЯ — дружина

АЛЕКСАНДЕР — син з дружиною і дітьми

СОВЕТСЬКА МІЛІЦІЯ і агенти державної служби безпеки (КГБ) заарештували біля 20 дисидентів в більшості жидів, які домагалися своїх прав, загарантованих їм конституцією ССРСР. Трьох осіб міліція заарештувала, як вони протестували проти засуду німецького молодого летуна Матіаса Руста, кажучи, що вони не мають дозволу від міської управи на влаштування демонстрації. Серед арештованих є також Йосиф Бегун, про якого говорили ісдавно, що він отримав дозвіл на виїзд за кордон, а також інші відомі дисиденти. Арешти, на думку політичних спостерігачів, мали б підкреслити рішення міської управи Москви, що без дозволу ніхто не має права влаштувати на вулицях столиці демонстрації. Коли, однак, хтонебудь звертається за дозволом, то все отримує відмовну відповідь.

В світлу пам'ять Дорогого

Матвія і Теклі Політилів

складаємо 200.00 доларів

на КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИАНСТВА в УКРАЇНІ.

Анна та д-р Марта ПОЛІТИЛІВ з Родиною

Помолимося за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українства.

Впрел. о. крипошанин Петро Огірко відслужить Заупокійну Святую Літургію в п'ятницю, 25-го вересня 1987 року, о год. 9-й ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці в Озон Парку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

ВІКТОРІЮ КУЛИК БЕКЛУНД
д-ра ЛЮБОМИРА БІЛОВА
ЙОСИФА БІЛОВОСА
ДМИТРА ВОЛОВОДУКА
ВОЛОДИМИРА ГАВРИЛЯКА
д-ра ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА
д-ра ІЛІЮ МУЛУ
ВАСИЛЯ ПЕТРИШИНА
МИРОСЛАВА ЦЮКА
СТЕФАНА ШЕВЧУКА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.

Помолиться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНСТВА
(ФКУ)

Повідомляємо Рідню і Приятелів про

БЛАГОСЛОВЕННЯ НАГРОБНИКА

на могилі

бл. п.

ЗЕНІ ШУСТ

з ЛІНІНСЬКИХ

які відбудуться

в суботу, 26-го вересня 1987 р. о год. 11:30 ранку на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо Hoertz Road, Parma, Ohio

У цей день будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в катедрі св. Йосафата, Парма, Огайо;
у церкві св. Марії, Solon, Ohio;
у соборі св. Софії в Римі, Італія;
у церкві Покрови Преч. Діви Марії, Bridgeport, Conn.;
у церкві св. Арх. Михаїла, Philadelphia, (Jenkintown), Pa.;
у церкві Пресв. Трійці, Washington, D.C.

Про молитви просять:

НЕСТОР В. ШУСТ — муж
РОКСОЛІЯ, НЕСТОР І АДРИАНА — діти

Повідомляємо, що в дні 21-го серпня 1987 р. по короткій але тяжкій недузі відійшов у Вічність наш БРАТ, МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

Теофіль Ольшанський

відомий з процесів ОУН і аттестату на президента Польщі Войцеховського, член ОУН і ОБВУ — проживав 82 роки.

ПОХОРОН відбудеться в місті Лос Анджелес, Кал. Про короткий життєвий історичний особистий Визвольний Революційний Руху України буде своєчасно повідомлено.

Брат — МИХАЙЛО ОЛЬШАНСЬКИЙ

Нема то як на Союзівці!

Освіта
Українського
Народного
Союзу
в Кетсильських горах
біля м. Кергонксон, Н. Й.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Вибір Міс Союзівки на 1988 рік
Субота, 19-го вересня 1987 року

8:30 веч. — КОНЦЕРТ:

Танцювальний Ансамбль „ЧАЙКА“

10:00 год. веч. — ЗАБАВА

Оркестра „АЛІК І ДОРКО“

Конферансьє: ЛАРИСА ПОРЕТ-ЛИСНАК

SOYUZIVKA, UNA ESTATE, Foordemoore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel. (914) 626-5641

ЗАПРОШЕНІ ВІЙ
ТЕНІСОВІЙ
ТУРНІР УНС
СУБОТА, 19-го
І НЕДІЛЯ, 20-го

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
Funeral Director
Chapels available throughout
the Metropolitan Area